

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez pocztą: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercyja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGŁĄD.

Monarchya Austriacka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Belgia. — Włochy. — Niemce. — Dania. — Rosya. — Grecya. — Turcyja. — Doniesienia z ostatniej pocztą. — Kronika.

Monarchya Austriacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń, 13. maja. Dnia 14. maja 1856 wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i będzie rozestany XXI. zeszyt dziennika ustaw państwa.

Zeszyt ten zawiera:

- Nr. 77. Traktat dodatkowy z 3. września 1855, tyczący się rewizowanego traktatu pocztą związkowej z 5. grudnia 1851.
Nr. 78. Dekret ministerstwa finansów z 7. maja 1856, tyczący się pozwolenia jazdy dla transportu w zagranicznym okręgu, po linie celna od Asch aż do Elby.
Nr. 79. Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, wyznań religijnych i finansów tudzież naczelnej komendy armii z dnia 8. maja 1856, prawomocne we wszystkich krajach koronnych, z wyjątkiem Pogranicza wojskowego, tyczące się uwolnienia pomieszczeń duchowieństwa od wojskowego kwatunku.

Sprawy krajowe.

Lwów, 18. maja. Na pogorzalców w Nizankowicach złożyli w Redakcyi Gazety lwowskiej do d. 18.:

A. R. z uczniami	8 złr. — kr.
W. August Romaszkan	2 „ — „
do tego dawniejsza składka (ob. N. 112 G. L.)	120 „ 6 kr.
Razem	130 złr. 6 kr.

(Ulgi w kwatunku. — C. k. korpus adjutantów. — Sprostowanie mylnych korespondencyi. — Podróż księcia Windischgrätz do Berlina. — Ulaskawienie. — Mianowania. — Arcyksiążę Karol Ludwik powrócił do Insbruku. — Podróż JE. ministra Bruck do Tryestu. — Nowiny dworu. — Komunikacyja z Sardynią. — Wiadomości bieżące z Wiednia.)

Wiedeń, 15. maja. Jego c. k. Apostolska Mość rozporządził najwyższem postanowieniem z 5. b. m., ażeby przyznane w ósmym ustępie 21. paragrafu regulaminu względem kwatunku armii z 15. maja 1851 niektórym lokalom plebanów i wyższego duchowieństwa wszelkich w państwie wyznań religijnych uwolnienie od kwatowania żołnierzy, na całe pomieszkawanie z przynależnościami rozciągnięte zostało, wyjąwszy ten wypadek, jeśli potrzeba umieścić kapelana wojskowego takiego samego wyznania, jak wspomniany pleban, lub wyższy duchowny.

— C. k. korpus adjutantów, którego organizacyja niedawno dopiero najwyższem rozporządzeniem nakazana została, jest już skompletowany teraz.

— W jednym z znakomitszych dzienników południowych Niemiec — pisze *Gaz. wiedeń.* — pojawiały się w najnowszym czasie korespondencye datowane z rozmaitych miejsc, których zadaniem było widocznie obudzić powątpiewanie o porozumieniu między kościołem i państwem i wzniecić obawę rozerwania tego węzła. W tym zamiarze przemawiały też one w taki sposób, że mogło się wydawać czytelnikom, jakoby piszący występował w charakterze upoważnionego obrońcy rządu przeciw zagrażającej interesom i prawom państwa nieprzyjaźnej władzy, i nasuwało się im mniemanie, jak gdyby za temi wynurzeniami ukrywało się coś więcej prócz niechęci zwykłego korespondenta, któremu niepodoba się trwałość przyjaźnych stosunków pomiędzy rządem i episkopatem.

Każdy przyzna pewno, że objawiające się w ten sposób urzeczzenie niezasługuje nawet na wzmiankę; ale z drugiej strony jestto obowiązkiem rzetelnej prasy zapobiegać rozszerzaniu fałszów wymierzonych widocznie na obalamowanie tych, którzy nieznają dokładnie stosunków w Austrii, i spodziewamy się przeto wyświadczyć przysługę tak wszystkim dziennikom publicznym, którym zależy na rozszerzeniu prawdy, jako też ich czytelnikom, jeśli zrobimy ich uważnymi na to, ażeby do korespondencyi takich, z jakiegokolwiek bądź pochodziłyby źródła, taką tylko przywiązywali wiarę, na jaką w istocie zasługują.

— *Litografowana korespondencyja austriacka* pisze: Jesteśmy spowodowani oświadczyć, że podróż feldmarszałka księcia Win-

dichgrätz do Berlina nie zostaje w związku z żadnym celem politycznym. Jego książęca Mość udał się do stolicy pruskiej, ażeby być obecnym na odbywających się tam manewrach wiosennych, na które jak słysząc Król pruski zaprosił księcia.

— Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z 6. b. m. uwięzionemu za zbrodnie stanu w twierdzy Theresienstadt Franciszkowi Pöffel darować najlaskawiej resztę kary, a znajdującemu się w twierdzy Josephstadt więźniowi politycznemu Jerzemu Richtsfeld opuścić połowę zasadzonej kary z policzeniem aresztu indagacyjnego.

— Minister sprawiedliwości nadał w okręgu krakowskiego wyższego sądu krajowego opróżnioną przy tarnowskim sądzie obwodowym posadę radcy sądu krajowego, radcy rzeszowskiego sądu obwodowego Ludwikowi Kornbergerowi, a z opróżnionych przy sądach obwodowych w Tarnowie i Rzeszowie posad radców sądu obwodowego pierwszą sekretarzowi rady i zastępcy prokuratora państwa przy krakowskim sądzie krajowym Karolowi Etmayer de Adelsburg, a drugą adjunktowi urzędu okręgowego w Podgórzu, Janowi Podiwin.

— Jego Cesarz. Mość najdostojniejszy Arcyksiążę Karol Ludwik przybył 10tego b. m. o 4^{1/2} godzinie po południu w najlepszym zdrowiu do Inspruku.

— Jego Excelencya p. minister finansów baron Bruck przybył 11. b. m. w południe do Tryestu, gdzie go u tunelu tryestyńskiego przyjmowali szefowie władz cywilnych. Jego Excelencya nocował w Sezanie i obchodził 10go pieszko przestrzeń kolei żelaznej z Lublany do Sezany, a 11go z Sezany aż do stacyi tryestyńskiej.

— U najwyższego dworu będą obchodzić jutro potrójny festyn; imieniny Jeh Cesarz. królów. Mości Arcyksiężny i księżniczki Zofii, i urodziny Jego Cesarzew. Mości Arcyksięcia Ludwika, który rozpoczyna teraz 14. rok życia.

— Jego Excelencya minister finansów spędził na podróży swej do Tryestu cztery dni, gdyż zaczawszy od Lublany zwiedzał wzdłuż całej kolei żelaznej rozpoczęte budowlę. Znaczną część uciążliwej tu i ówdzie drogi odbył baron Bruck pieszko.

— Wszystkie postanowienia zawartej między niemiecko-austriackim związkiem telegraficznym, Francją i Belgią konwencyi telegraficznej mają być na mocy ogłoszonego dziś rozporządzenia ministeryalnego z 15go maja 1856 zastosowane także do komunikacyi telegraficznej z królestwem Sardynią.

— J. Excelencya, generałny gubernator królestwa lombardzko-weneckiego, Fm. hrabia Radetzky, dozwolił wychodźcom politycznym Eugeniuszowi Rossi i Piotrowi Giancich bezkarnego powrotu do c. k. krajów austriackich.

— Jego c. k. Apostolska Mość, raczył najwyższem postanowieniem z 9. b. m. dotychczasowego nadzwyczajnego posła i pełnomocnego ministra przy cesarsko-francuskim dworze i rzeczywistego tajnego radcę, Alexandra barona Hübner, mianować Swym ambasadorem w Paryżu.

— Znajdujące się w obiegu niewylosowane (węgierskie) drobne pieniądze papierowe wynosiły w końcu kwietnia 1856 — 7,810,312 r.

— Dnia 2. czerwca b. r. odbędzie się o godzinie dziesiątej przed południem w przeznaczonym na to lokalu w domu bankowym przy Singerstrasse, na mocy Najwyższego patentu z 21. marca 1818 dwieście siedmdziesiąt-siedm losowanie dawniejszego długu państwa. Zaraz po tym akcie nastąpi dwudziesto-pierwsze losowanie seryi pożyczki z roku 1839.

Praga, 13. maja. Jego cesarz. Mość najdostojniejszy Arcyksiążę Franciszek Karol odjechał ztąd dziś o pół do siódmej zrana z powrotem do Wiednia.

Hiszpania.

(Depesza z 9. i 10. maja.)

Depesza z **Madrytu** z 9. maja: „Rząd upoważnił towarzystwo „Credit mobilier“ robić przygotowania do kolei żelaznych z Palencyi do Leonu, z Palencyi do Oviedo, i z Madrytu do Waladolidy. — Espartero przybył wczoraj do Pampeluny, gdzie go jak najlepiej przyjęto. — Wszędzie panuje spokój.“

Depesza z **Madrytu** z 10. maja donosi: „Królowa zaprosiła byłego Rejenta Portugalii w odwiedziny do Madrytu. — Marszałek Espartero jest jeszcze w Pampelunie. — Kortezy obradują nad ustawą o radzie państwa.“

Anglia.

(Uroczystość odsłony dwóch pomników. — Hr. Chreptowicz mianowany ambasadorem. Nowiny dworu. — Nowy podwodny telegraf do Francji. — Doniesienia z Krymu. — Uśmierzenie buntu w legii. — Depesza generała Codrington.)

Londyn, 10. maja. W pałacu krystalowym w Sydenham odbyła się wczoraj w przytomności Królowej i księcia Alberta uroczystość na cześć pokoju — odsłonięcie dwóch modeli Marochettiego, jeden na pomnik poświęcony Anglikom poległym w Oryencie, który ma być wzniesiony w Skutarach i drugi „trofejs pokoju“ tego samego artysty. Pierwszy pomnik jest rodzaj kolumny, na której rogach znajduje się cztery płaczące anioły, a we środku napis: „Tu spoczywają żołnierze i oficerowie, którzy w latach 1854—56 za panowania Królowej Wiktorii polegli w obronie Turcji.“ — Po odsłonięciu tego pomnika odśpiewano hymn pokoju ułożony na jakąś melodyę rosyjską, kompozycyji pana Chorleja. Potem nastąpiło odsłonięcie „Trofejs pokoju“, „dużej, w srebro i złoto odzianej, pokój przedstawiającej alegorycznej figury z prawdziwą różeczką oliwną w prawem rękę;“ tak opisuje *Times* to ciekawe dzieło sztuki.

— Królowa i książę Albert wyjechali dziś po południu z pałacu Buckingham do Osborne.

— Mianowanie hrabiego Chreptowicza ambasadorem rosyjskim w Londynie zostało urzędowo oznajmione.

— Przedwczoraj po południu była recepcja w pałacu Buckingham. Oprócz adresów pokoju obudwu izb parlamentu doręczono Jej Mości Królowej przy tej sposobności także adres rady gminnej z City. Wielki Węzr Ali Basza miał audyencyę u Królowej i doręczył Jej list Sultana. Oprócz tego doręczył księciu Albertowi, ozdobiony brylantami order Medżidje. Wczoraj wieczór był w pałacu Buckingham wielki bal, na który zaproszono 1900 osób, między tymi cały korpus dyplomatyczny. Pomiedzy innemi tańczono także „Polkę Zuawów“ i „Galopadę Malakowa“; walca zaś tańczono także podług melodyi rosyjskich.

— Towarzystwo „International-Electric Telegraph Company“ urządzi za przyzwoleniem rządu francuskiego nowy drut podwodny z Southamptonu do najbliższych wybrzeżnych punktów Francji i spodziewa się otworzyć tę komunikacyę jeszcze w jesieni roku bieżącego.

— Rząd ogłosił zawartą między Anglią i Holandją konwencyę względem wzajemnego przypuszczenia konsulów w swoich zagranicznych posiadłościach, konsulowie będą uważani jako ajenci komercyalni i nie mają charakteru dyplomatycznego.

Times zawiera korespondencyę z Krymu po dzień 26. z. m. Armia angielska przysposabia się do odjazdu. Generał Eyre był najpierwszy, który z swym sztabem wszedł na okręt, po nim odpłynęła brygada złożona z pułków trzeciej dywizyi. — W ostatnich dniach wielki był ruch między północną i południową stroną Sebastopola; mieszkańcy Malty, znani z przebiegłości spekulacyjnej dostawili promów, i kto tylko chciał przepławił się za 5 groszy przez port, który tyle ofiar widział i pochłonił. Forty północne są w istocie ogromne dzieła. Fort Konstantyn jest mało uszkodzony bombardowaniem 17. października 1854. Szańce zaledwie ruszone. Fort Katarzyny, zwany także fortem Suwarowa lub Nachimowa stoi zupełnie nieuszkodzony, i tylko fort św. Michała, który był źle zbudowany, ucierpiał przy bombardowaniu z moździerzy francuskich. Wokoło cytadeli wzniesione są ogromne okopy, i nie ma przesmyku, by go bateria strategicznie nie strychowała. Ale sam port z zatopionymi okrętami, których maszty sterczą nad powierzchnią wody, wygląda pusto i smutno. Nieocalono nic, jak tylko łodzie wielkich okrętów, a Rosyanie nie lubią, gdy się kto donich zbliża. Robak nie nadtoczył ich jeszcze, ale pokryte są mułem i zielskiem. Anglicy wyprawiają musztry i manewry; uczyły pożegnawcze między przyjaciółmi i nieprzyjaciółmi są w dziennym porządku.

— Zawichrzenia wszczęte przez legionistów angielsko-niemieckich w Plymouth wkrótce sami oficerowie uśmierzyli. Sąd wojenny skazał głównego sprawcę tych niepokojów na 50 plag dyscypliną rzemieenną, a które zaraz po ogłoszeniu wyroku wyliczono mu w obecności kompanii zebranej. Reszta legionistów była jeszcze wczoraj skonsygnowana w cytadeli. Namieniamy, że kompania, która się dopuściła zdradzości, składa się z ludzi zrekrutowanych w Ameryce, i nie ma nic wspólnego z legią angielsko-niemiecką zwerbowaną w Niemczech przez barona Stutterheima, i stojącą teraz w Shorncliffe. Legia ta niedługo potąd najmniejszego powodu do skargi.

— Od generała Lorda *Codringtona* otrzymano depeszę z 22go kwietnia o pomyślnym stanie zdrowia wojsk angielskich. Ostatniego tygodnia wydarzyło się aż do chwili wysłania depeszy tylko sześć wypadków śmierci. Jazda nad Bosforem i wojska w Kerczu nie miały ani jednego chorego, i tylko w legii szwajcarskiej, w Smyrnie rozłożonej, wydarzyło się kilka wypadków choroby pochodzącej zapewne ze zmiany pory roku i niewzbudzającej żadnej obawy.

Francya.

(Przygotowania na przyjęcie Arcyksięcia. — Nowiny dworu. — Cesarzowa wyjeżdżała. P. Brunnow z powrotem. — Potoczne. — Nadużycia w agencyach przemysłowych. — Otwarcie zabaw publicznych. — Doniesienia z Senegambii. — Wyprawa gubernatora Faidherbe. — Śledztwo tajnych towarzystw.)

Paryż, 12. maja. Wydany został program przyjęcia Arcyksięcia Austrii Ferdynanda Maksymiliana, kontradmirała i szefa marynarki austriackiej, który ma pojutrze przybyć do Strasburga i nocować w hotelu prefektury. Przyjmować go będą szambelan książę Tarentu i oficer ordonansowy Margrabia de Cadore, których Cesarz Napoleon wysłał do Sztrasburga i którzy przez cały czas pobytu Arcyksięcia

we Francji pozostaną na usługi Arcyksięcia. Za przybyciem do Paryża, które ma nastąpić 18. b. m., będzie przyjmować go książę Napoleon u dworca kolei. — Tutejsza rada gminna miała przeznaczyć na festyny w czasie chrztu Cesarzewicza 800.000 franków. — Dotychczas przedłożono radzie państwa dopiero trzy księgi wojkowego kodeksu karnego; trudno więc, by ukończono to wielkie dzieło w ciągu teraźniejszej sesyi izby. — Jak słyhać, pokaże się podług sprawozdania pana Lequien niedobór w budżecie w sumie 23 milionów. Kredyty dodatkowe w dwóch ostatnich latach wynosiły w ogóle 155 milionów.

— Słyhać, że baron Brunnow, który dziś przybył do Paryża, nieodjedzie natychmiast do Frankfurtu, lecz pozostanie w Paryżu aż do przybycia księcia Dołgoruka, który jak wiadomo mianowany został nadzwyczajnym ambasadorem przy dworze francuskim. Hrabia Orłow zaś ma przy końcu tego miesiąca pożegnać dwór francuski i powrócić do Petersburga. Wprzód jednak uda się jeszcze do Montpellier, gdzie hrabina Orłow oczekuje swego syna z Włoch. — Hrabia Rudolf Apponyi, nowy ambasador austriacki przy dworze angielskim, przybył do Paryża, z kąd za kilka dni uda się w dalszą podróż do Londynu.

— Cesarzowa wyjeżdżała wczoraj po południu po raz pierwszy w towarzystwie Cesarza przez pola elizejskie do lasku bułouskiego.

— *Monitor* podaje dziś cały ustęp z mowy Lorda Palmerstona odnoszący się do prasy belgijskiej. — Dalej donosi, że generał Blanchard, którego mimo jego wiedzy wymieniono w ogłoszeniu towarzystwa wychodźstwa i kolonizacyi zaniósł skargę o to do prefekta policyi. Zarazem kazał generał we wszystkich dziennikach, w których podano to ogłoszenie, umieścić protestacyę przeciw temu nadużyciu swego imienia. Dziennik *Constitutionnel*, który podał wspomniane ogłoszenie jako inserat, zawiera dziś następujące urzędowe ostrzeżenie:

„Od niejakiego czasu umieszczają agentury loteryi i towarzystwa przemysłowe na czwartej kolumnie dzienników szumne i przesadzone anonsy, w których starają się wszelkimi sposobami nadużywać zaufania publiczności. By położyć koniec tym niecnym zabiegom, kazał minister spraw wewnętrznych uwiadomić żerantów dzienników i dyrektorów biur anonsowych, by na przyszłość z największą ostrożnością przyjmowali podobne ogłoszenia. Przeciw wszelkim wykroczeniom w tej mierze mają być użyte najsurowsze środki.“

— Jutro jeżeli dozwoli pogoda grać będą w parku St. Cloud po raz pierwszy w tym roku wielkie wodotryski. Także i spuszczonego wczoraj z warsztatu na większym jeziorze lasku bułouskiego statek parowy do 50 stóp długości rozpocznie jutro żeglugę swoją około wysp tego improwizowanego jeziora.

— Minister marynarki otrzymał od gubernatora Senegalu, szefa batalionu Faidherbe, obszerny raport o uskutecznionej między 17. i 27. lutego pomyślniej wyprawie na szczerp maurytański Trarzów, który mieszka po prawym brzegu Senegalu, liczy 50 do 60.000 dusz ludności i dzieli się na cztery pomniejsze pokolenia. Zbrojna siła jego wynosi do 6000 ludzi, uzbrojonych dubeltówkami z fabryk francuskich i dobrze wyćwiczonych w strzelaniu. Jeszcze w roku 1855 wypędził gubernator Faidherbe Trarzów z Krainy Oualo i wyparł na prawy brzeg Senegalu, gdzie wówczas przedsiębrano na nich kilkakrotnie szczęśliwe wyprawy. Ich król połączył się od tego czasu z Braknami pod dowództwem Mohammeda Sidi i odgryzał się na Francuzów, co skłoniło gubernatora Faidherbe do teraźniejszej ekspedycyi, którą przedsiębrał z Podoru prawie na sto mil w górę rzeki. Trarzowie nie stawili nigdzie silnego oporu, lecz cofali się z największym pośpiechem za nadejściem kolumny francuskiej, liczącej do 2500 ludzi; kilka wsi spalono, a podległą im ludność muryjską przeniesiono na lewy brzeg Senegalu. Z obfitym łupem w bydle i t. p. wyruszył Faidherbe 27. lutego z powrotem do St. Louis. Od jeńców dowiedział się, że król Trarzów usunął się z swoją familią daleko w głąb kraju; ale Francuzi nie uważali za rzecz potrzebną ścigać go dłużej.

— Na katedrze paryskiej przylepiono wczoraj wieczór długi list pasterski arcybiskupa, który przepisuje zaprowadzenie liturgii rzymskiej w miejsce dotychczasowej starofrancuskiej. Przeznaczona na to osobna komisya ma ustanowić niezwłocznie potrzebne zmiany.

— Na południu, mianowicie w St. Etienne i Marsylii nieustają domowe śledztwa i aresztacye towarzystw tajnych. Po większych miastach przedsięwzięto wojskowe środki ostrożności, które jak się zdaje, wymierzone są tylko przeciw wszelkim zabiegom tych towarzystw.

Belgia.

(Wybory reprezentantów nowych. — Adres do Króla.)

Bruksela, 10. maja. *Monitor* podaje dekret królewski, który dla częściowego odnowienia izby reprezentantów 54 nowemi wyborami zwołuje przynależne kolegia wyborcze na dzień 10. czerwca roku bieżącego.

— Bióra obudwu izb doręczyły Jego Mości Królowi na osobnej audyencyi adres, którym na cześć 25. rocznicy wstąpienia jego na tron zapraszają go na świetną ucztę, jaką mają wyprawić obadwa prawodawcze zgromadzenia. Adres ten wyraża się bardzo pochlebnie o zasługach rządu, i mówi z zapałem o nierozrywanych węzłach między dynastją i ludem. Na posiedzeniu izby deputowanych z 6go b. m. oznajmił prezydent, że Jego król. Mość przyjął zaproszenie to z największą uprzejmością.

Włochy.

(Hr. Stackelberg przybył. — Wiadomości bieżące z Turynu. — Nominacya. — Wielec księżstwo Toskanii w Rzymie. — Koleje żelazne.)

— *Gazz. Piemontese* z 9go b. m. donosi o przybyciu do Turynu dnia 8go rosyjskiego generał-majora hr. Stackelberg'a, którego wysłano w osobnej misji do J. M. Króla sardyńskiego.

Dziennik ten sam ogłasza w numerze swym z 10go dekret królewski o zupełnem dopełnieniu traktatu pokoju zawartego w Paryżu.

W senacie rozpoczęły się interpelacye względem tego traktatu dnia 10go.

Izba druga zajmuje się rozprawami nad projektem o procentach, a na posiedzeniu z 9go przyjęła jednomyślnie propozycyę deputowanego Karola Cadorna, by wojsku, flocie i generałowi La Marmora wyrazić podziękę za ich zachowanie się w Krymie.

Kollegium wyborcze w Pancalieri wybrało generała La Marmora do izby drugiej, która wybór ten potwierdziła.

Królowa Amelia i książę Nemours przybyli dnia 8go b. m. do Genuy, i nie wrócą już tego roku do Nervi.

— *Giorn. di Roma* z 6go b. m. zawiera doniesienie o nominacyi księdza Alexandra Pellet, proboszcza w Csikvar (diecezyi stuhlweissenburskiej) papieżkim kapłanem honorowym *extra urbem*.

— *Giorn. di Roma* donosi, że Ich ces. Moście Wielki Książę i Wielka Księżna Toskanii z synami i Jej ces. Mością Wielką Księżną Maryą Ludwiką byli przyjmowani dnia 7. b. m. na osobnej audyencyi u Jego Świątobliwości Papieża, a potem zaszczytliwi wizytą Jego Eminencyę kardynała, sekretarza stanu Antonelli.

Roboty około kolei żelaznej z Rzymu do Frascati, mianowicie przy tunelu Ciampino odbywają się z pośpiechem; między Ciampino i Frascati zakładają już szyny; Jego Świątobliwość Papież zwiedził w ostatnich dniach roboty i wyraził się bardzo życzliwie o dotychczasowem ich wykonaniu.

Niemce.

(Przejazd Arcyksięcia Ferdynanda Maksymiliana. — Sprawy związkowe. — Przybycie Cesarzowy rosyjskiej do Berlina zapowiedziane. — Żegluga Wisła i Bugiem.)

Z **Frankfurtu** donoszą pod dniem 10. maja. Wczoraj około godziny pół do jedenastej wieczór przybył Jego cesarz. Mość najdostojniejszy Arcyksiążę Ferdynand Maksymilian meńsko-wezerską koleją żelazną na Drezdno do tutejszego miasta, i w dworcu kolei żelaznej był uroczystie powitany i z honorami przyjmowany. Jego cesarz. Mość wysiadł w hotelu związkowym, gdzie hrabia Rechberg, prezydialny poseł związku wyprawił dziś na cześć dostojnego Gościa solenną ucztę.

Dnia 8go przesłały Austria i Prusy spólny dokument, tyczący się zawartego pokoju zgromadzeniu związkowemu, które wzięło go *ad referendum*. Dokument ten oznajmiając osiągnięty w Paryżu rezultat, wyraża jak słyhać nadzieję, że niemieckie mocarstwa przyjmą go z zaspokojeniem, i znajdują w nim usprawiedliwienie zaufania, jakie ostatnią uchwałą związkową Austrii i Prusom okazały.

— Dziennik *Berlin. Borsenztg.* zawiera telegraficzną depezę z Petersburga, która przybycie Jej Mości owdowiałej Cesarzowy Rosyi do Berlina zapowiada na 20. lub 21. b. m. Jej ces. Mość zostanie aż do 1. czerwca w Sansoucie. Równocześnie dowiaduje się ten dziennik, że Jej Mość Cesarzowa nie powzięła jeszcze stanowczego zamiaru co do kąpieli, które odwiedzić zamysła, gdyż pragnie pierwiej jeszcze zasięgnąć w tej mierze rady lekarzy berlińskich, z którymi ma się porozumieć przyboczny lekarz Cesarzowy Dr. Mandt. Także i zamierzona podróż Cesarzowy do Włoch jest wątpliwa jeszcze i zależeć będzie od zdania lekarzy, którzy mają być wezwani do rady. Na wszelki sposób będzie Cesarzowa znajdować się na koronacyi w Moskwie.

Królewiec, 8. maja. Za kilka tygodni wystąpi tu przedsięwzięcie, które stanie się niezmiernie ważnem dla naszej prowincyi, mianowicie komunikacya za pomocą żeglugi parowej między Gdańskiem, Polską i południową Rosyą na Bugu. Gdańscy kapitaliści przygotowują w tym zamiarze na Wiśle trzy parostatki żelazne, których części składowe sprowadzone z Belgii.

Dania.

(Układy o spłatę cła na Sundzie.)

Kopenhaga, 11. maja. Dziennik *Faedrelandet* donosi: „Rosya, Szwecya i Norwegia oświadczyły się w podpisanym zeszłego piątku protokóle za projektem Danii względem spłacenia cła na Sundzie.“

Rosya.

(Wezwania na koronacyę. — Wiadomości bieżące.)

Petersburg, 4. maja. Gazeta rządowa ogłasza dwa ukazy cesarskie, przedłożone 1. maja senatowi, z których pierwszy porucza wszelkie przygotowania do koronacyi ministerstwu domu cesarskiego, nie zaś jak dawniej, mianowanej umyślnie do tego komisyi, a drugi wzywa wszystkich marszałków stanowych w guberniach, jako też wszystkich burmistrzów głównych miast gubernialnych, wyjawsz ybzt oddalone miasta sybirskie, ażeby na czas koronacyi zjechali się do Moskwy. — Ukazem z 24. kwietnia został generał-adjutant, generał kawalerji Grabbe po zawarciu pokoju usunięty od urzędu wojskowego gubernatora miasta Rewlu i naczelnej komendy wojsk estońskich. — Na dniu 21. kwietnia była zatoka w Bolderaa

jeszcze pełna lodu. — Hamburgski okret „Henriette“ rozbił się o krę, ale załogę jego uratowano.

Grecya.

(Spodziewają się ustąpienia wojsk.)

Z **Aten** donoszą z 3go maja, że w Tessalii spokojnie, i że z Grecyi ustapia może już wkrótce wojska obce. Generał Espinasse wrócił już do Aten z podróży swej inspekcyjnej.

Turecyja.

(Żalugi pozostają w Tureyi. — Bezprawia fanatyków. — Tatarzy z Krymu. — Powrót wojsk.)

Sułtan zezwolił na dalszy pobyt kilku angielsko-francuskich dywizyj w Konstantynopolu, i uczynił to ze względu na krytyczne stosunki i położenie kraju. Utrzymują się ciągle jeszcze wieści o wielkiem powstaniu w Arabii, i głoszą przytem, że rząd egipski przykłada się szczerze do uśmierzenia tych zaburzeń. Według doniesień dzienników smyrneńskich zamordowali fanatycy syryjscy ajenta angielskiego w Marasz p. Guarmini z całą jego familią. W Magnezji uśmierzone już rozruchy, a głównych sprawców przytrzymano. Z Eupatoryi przenosi się znaczna liczba rodzin tatarskich do Dobruczy. Okolice Saloniki zagrożone są bandą zbójceją.

Z **Marsylii** donoszą z 11. maja: Paropływ „Tamise“ przywiózł wiadomości z Konstantynopola z 1go b. m. Spodziewano się tam publikacyi traktatu pokoju dnia następującego. Wkrótce też ma przybyć i poselstwo rosyjskie. Według *Journ. de Constantinople* wynosi liczba Francuzów zabranych na okręta w Kamieszy około 35.000 żołnierza, (Anglików wsiadło już 9000 na okręta). Handel w Kamieszy podniósł się bardzo. Korpus stojący dotychczas w dolinie bajdarskiej wrócił do Konstantynopola. Generał Lüders zgodził się na to, by jazda generała Alonville odbyła pochód z Eupatoryi lądem wzdłuż wybrzeży.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 15. maja, godz. 6½ po południu. Jego Cesarzewiczowska Mość nadostojniejszy Arcyksiążę Ferdynand Maksymilian przybył właśnie do Paryża; przyjmowali Go w dworcu kolei żelaznej książęta Hieronim i Napoleon. Jego Cesarzewiczowska Mość udał się niezwłocznie do St. Cloud. Oddział gnidów towarzyszył powozowi Arcyksięcia. — *Monitor* ogłasza dekret cesarski mianujący barona Bourqueney posłem francuskim przy dworze wiedeńskim. — Cesarz i Cesarzowa mieszkają od dnia wczorajszego w St. Cloud.

Berlin, 16. maja. Lekka słabość nie dozwoliła Królowi wyjechać naprzeciw owdowiałej Cesarzowej rosyjskiej; hr. Benckendorf i baron Budberg z ambasady rosyjskiej, i przeznaczony do służby Jej Mości Cesarzowy pułkownik Manteuffel przyjmować będą Jej Cesarską Mość w Gumbinnen.

Londyn, 14go maja. Minister finansów ogłosił w drodze urzędowej, że rząd pokryje tegoroczną przewyżkę w wydatkach sumą siedmiu milionów, mianowicie pięcioma milionami w konsolach i dwoma milionami w asygnacyach skarbowych; na to ogłoszenie poszły konsole w górę, ustała bowiem wszelka obawa większej pożyczki.

Rzym, 10go maja. Rząd papieski zniżył prawie o połowę opłatę cła od przywozu rozmaitych artykułów, mianowicie wyrobów fabrycznych, kruszców, szkła itp.

Tryest, 15go maja. Zboże w stałych cenach. Paropływ „Calcuta“ przybył tu z pocztą lewantyńską w 114 godzinach z Konstantynopola.

Konstantynopol, 9. maja. Rząd powziął surowe środki przeciw wybuchom fanatyzmu na prowincyi. Z twierdz naddunajskich powróciły tu znaczne masy wojsk. Armia ottomańska pod dowództwem Omer Baszy ma być podzielona na kolumny ruchome. Landwera w krótkie będzie rozpuszczona. W Daud Basza spaliło się kilka kasarni francuskich. Powstanie w Magnezji przytłumiono: legia szwajcarska w Smyrnie otrzymała rozkaz trzymać się w pogotowiu do marszu. Kurs waluty stoi blisko *al pari* tak jak przed wojną.

Konstantynopol, 9. maja. Do Marasz wysłano 2500 wojska, by ochronić Chryścian od prześladowania.

Anapa, 29. kwietnia. Kroki nieprzyjacielskie między Rosyanami a Czerkiesami rozpoczęły się na nowo.

Trebizonda, 29. kwietnia. Sir Murray odjechał z całą ambasadą z Tebris do Bagdadu. Nieporozumienie między Anglią a Persyą jeszcze nie zagodzone.

Kurs lwowski.

Dnia 17. maja.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	4	39	4	42
Dukat cesarski	4	40	4	43
Półimperyj zł. rosyjski	8	6	8	9
Rubel srebrny rosyjski	1	33½	1	34½
Talar pruski	1	28	1	29½
Polski kurant i pięciozłotówka	1	8	1	9
Galicji. listy zastawne za 100 złr.	84	—	84	30
Galicyskie obligacye indemnizacyjne	76	—	76	30
5% Pożyczka narodowa	84	15	85	15

Wiedeński kurs papierów.

Dnia 15. maja.		w przecięciu
Obligacye długu państwa	5% za sto 84 ¹³ / ₁₆ 5/8	84 ⁹ / ₁₆
detto pożyczki narod.	5% " 84 ¹³ / ₁₆ 85 ¹ / ₁₆	84 ⁷ / ₈
detto z r. 1851 serya B.	5% " —	—
detto z r. 1853 z wypłatą	5% " —	—
Obligacye długu państwa	4 ¹ / ₂ " 66 ³ / ₈	66 ³ / ₈
detto	4% " —	—
detto z r. 1850 z wypłatą	4% " —	—
detto	3% " —	—
detto	2 ¹ / ₂ " —	—
Pożyczka z losami z r. 1834	227 ¹ / ₂ " 227 ¹ / ₂	227 ¹ / ₂
detto	129 129 ¹ / ₈	129 ¹ / ₈
detto	108 ⁷ / ₈ 1 ¹ / ₈	108 ⁷ / ₈
Obl. wiedz. miejskiego banku	2 ¹ / ₂ " —	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850	5% " —	—
Obl. indemn. Niz. Austr.	5% " 87 ¹ / ₂	87 ¹ / ₂
detto krajów koron.	5% " 76 76 ¹ / ₈ 5/8	76 ⁵ / ₈
Akcyje bankowe	1116 1114	1115
Akcyje n. a. Tow. eskp. na 500 zlr.	525	525
Akcyje c. k. uprz. Tow. kred. dla hand. i przem.	376 ¹ / ₂ 383	380
Akcyje kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 zlr.	2847 ¹ / ₂	2847 ¹ / ₂
Akcyje kolei żel. Glognickiej na 500 zlr.	—	—
Akcyje kolei żel. Edynburskiej na 200 zlr.	—	—
Akcyje kolei Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej na 250 zlr.	256	256
Akcyje Dunajskiej żeglugi parowej na 500 zlr.	578 582	580
Akcyje austr. Lloyd'a w Tryeście na 500 zlr.	447 ¹ / ₂	447 ¹ / ₂
Galicyski listy zastawne po 4% na 100 zlr.	—	—
Renty Como	—	—

Wiedeński kurs weksłów.

Dnia 15. maja		w przecięciu
Amsterdam za 100 holl. złotych	—	2 m.
Augsburg za 100 zlr. kur.	102 ¹ / ₂ 1 ¹ / ₄ 1 ¹ / ₈ 1.	102 ¹ / ₄ aso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24 ¹ / ₂ fl.	101 ¹ / ₄ 101	101 ¹ / ₈ 3 m.
Genoa za 300 lire nowe Piemont.	—	2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	75 74 ³ / ₈ 7/8 1.	74 ⁷ / ₈ 2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	2 m.
Liwna za 300 lire toskań.	—	2 m.
Londyn za 1 funt sztrl.	10-3 2	10-2 ¹ / ₂ 3 m.
Lyon za 300 franków	—	2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	—	2 m.
Marsylia za 300 franków	—	2 m.
Paryż za 300 franków	119 ¹ / ₈ 119	119 ¹ / ₈ 2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	270 269 ¹ / ₂ 268 ¹ / ₂	269 31 T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	T. S.
Cesarskie dukaty	—	Agio.
Dukaty al marco	—	Agio.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 16. maja.

Oblig. długu państwa 5% 84¹³/₁₆; 4¹/₂ —; 4% —; 4% z r. 1850 — 3% —; 2¹/₂ % —. Losowane obligacye 5% —; Losy z r. 1834 za 1000 zlr. —; z r. 1839 130. Wiedz. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcyje bank. 1122. Akcyje kolei póln. —. Glognickiej kolei żelaznej —. Odenburskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 590. Lloyd —. Galic. listy zast. w Wiedniu —. Akcyje niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego a 500 zlr. 532¹/₂ zlr.

Amsterdam 1. 2. m. 84³/₈. Augsburg 102³/₈ 3. m. Genoa — 1. 2. m. Frankfurt 101¹/₈ 2. m. Hamburg 74³/₈ 2. m. Liwno — 1. 2. m. Londyn 10 — 3. 1. m. Medyolan 102¹/₄. Marsylia 119 1. Paryż 119¹/₈. Bukareszt 268¹/₂. Konstantynopol —. Smyrna —. Agio duk. ces 5³/₈. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —. lit. B. —. Lomb. —; 5% niz. austr. obl. indemn. 87; innych krajów koron. 76³/₈. Renty Como — Pożyczka z roku 1854 108. Pożyczka narodowa 85³/₁₆. C. k. austr. akcyje skarb. kolei żelaz. po 500 fr. 386³/₈. fr. Akcyje c. k. uprzyw. zakładu kredyt. 382.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 17. maja.

Hr. Potocki Stanisław, z Bełża. — PP. Cheul Jakób, z Winogroda. — Mizia Adam, z Przemyśla. — Duniewicz Edward, z Leśniowic. — Rube Rudolf, z Żółkwi. — Biński Izidor, z Tarnopola. — Jabłonowski Józef, z Rawy. — Malezewski Stanisław, z Czesnik. — Krzysztofowicz Józef, z Petryczy. — Mautner Mateusz, z Kreszowa. — Rajski Tomasz, Pietruski Oklaw i Madejski Marceł, z Sambora.

Dnia 18. maja.

Hr. Komorowski Franc., z Łuczye. — Hr. Ożarowski Konstanty, z Stremileczy. — PP. Płocki Józef, z Jawczy. — Głogowski Artur, z Bojańca. — Brunieki Jan, z Rudy. — Dydyński Władysław, z Sieliniec. — Csillik Franc., dr. prawa, z Sambora. — Kieszkowski Stanisław, z Błozwy. — Zajkowski Edward, adw. kraj., z Krakowa. — Kędziński Jul., z Meryszczowa. — Czerwiński Jan, z Remizowic.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 17. maja.

Hr. Komorowski Kazim., do Przemyśla. — Hr. Stadnicki Edward, do Kryszowic. — Hr. Dzieduszycki Maurycy, c. k. radca namiest. do Janowa. — Hr. Starzeński Michał, do Gajów. — Hr. Komarnicki Roman, do Łoczowa. — Hr. Gorajski, do Dembicy. — PP. Wiktor Tad., do Swierza. — Lewicki Józef, do Bonowa. — Barański Michał, do Radłowic. — Duniewicz Edward, do Leśniowic. — Brenner, c. k. kapit., i Etner, c. k. kapit., do Dembicy.

Dnia 18. maja.

HHr. Potocki Stanisław i Golejewski Adam, do Gajów. — PP. Niezabitowski Marian, c. k. kontr. urzędu podatk., do Sokala. — Hailig Gustaw, c. k. sekr. gub., do Sędziszowa. — Halaszkiewicz Sewery, do Dołhomosk. — Cerkiewicz Teofil, c. k. kontrolor, do Kołomyi.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie

dnia 16. maja.

Pora	Barometr w mierze parys. sprawdzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6. god. zrana	323.85	+ 11 3°	80.7	zachodni sł.	pogoda
2. god. popoł.	322.74	+ 13 5°	50.3	połud.-zach.	pochmurno
10. god. wiecz.	321.06	+ 13 3°	83.4	zachodni "	"

Po południu zawierucha z deszczem 0.70."

T E A T R.

Dziś: Przedstawienie niemieckie: „Produkcya Tańców p. Lidy Thompson“ i komedye: „Mentor“ potem „Die Zillerthaler im Riesengebirge.“

We środę dnia 21. maja 1856 (w Abonamencie):

„Bracia Strawińscy“ czyli: „Listopad.“

Dramat historyczny z romansu Henryka Rzewuskiego, przez J. N. Kamińskiego dla sceny przerobiony w 5 aktach.

(* Pan Józef Szturm, powtórnie angażowany przedstawi rolę króla Stanisława Augusta Poniatowskiego.)

KRONIKA.

Wielkie straty w ludziach podczas ostatniej wojny między Rosją i mocarstwami zachodnimi, spowodowały statystyków francuskich rozpoznać, jakie rany odniosła ludność z wojen dawniejszych. Według ogłoszeń urzędowych, podanych raczej za nisko, niż za wysoko, poległo w walkach republiki francuskiej od czasu bitwy pod Walną (20. września 1792) aż do bitwy pod Marengo (14. czerwca 1800) 948 255, a w bitwach za czasów cesarstwa od bitwy pod Austerlitz (2. grudnia 1805) aż do bitwy pod Belle Alliance (18. czerwca 1815) 1,25,595. Co dotkliwie robi te straty, to jest to, że do służby wojennej zaciągają zawsze najwinniejszych ludzi, których wielka część niepowraca już do rodzinnego domu, i że słabszymi świat się dla tego zamladza. W roku 1800 było we Francji 725,225 więcej kobiet niż mężczyzn, a roku 1820 z przyczyny długich wojen, pomimo trwającego od pięciu lat pokoju: 868,000, nakoniec w roku 1844 było zawsze jeszcze 316,332 więcej kobiet niż mężczyzn. — W Rosyi, która od początku tego stulecia, prócz Francyi, prowadziła najwięcej wojen, okazuje się ze wszystkich państw europejskich, wypadek przeciwny francuskiemu. Zachodziła tam zawsze przewyżka ludności męskiej nad żeńską. Przypisują to przyczynom fizyologicznym rasy i klimatu, które jednak potąd jeszcze niedokładnie są zgłębiane.

— Korespondent gazety kolońskiej w Konstantynopolu podaje wiadomość o dwóch organach starożytnych, których wzory odkrył sam na płaskorzeźbach obelisku Teodozjusza Wielkiego na Almaidanie. Jak wiadomo otrzymał Pipin Mały od Konstantyna Kopronyma, Cesarza konstantynopolskiego organy takie w podarunku, i na zachodzie niewiedziano przez długi czas, co z tem robić, aż w pół wieku później Karol Wielki zaszczerpił na zachodzie bizantyńską architekturę, muzykę, malarstwo i śpiew za pomocą artystów orientalnych. Są w prawdzie niejaki wzmianki w Witruwiuszu i poetach starożytnych, a nawet

znajduje się wyobrażenie tych organów na odwrotnej stronie dużej monety Walentyniana II.; ale to, co odkryto na obelisku hipodromu w Konstantynopolu, jest nierównie dokładniejsze i ważniejsze. Hammer wspomina także o tem, ale on widział tylko fletnie Pana, i bierze mylnie kolosalne popiersia, które przedstawiają zgromadzenie widzów dworskich, za osoby grające na tych instrumentach. Płaskorzeźba ta przedstawia po prawej stronie dziesięć fletni grubości ramienia ludzkiego, przy nich kłęczą dwie osoby po każdej stronie jedna, które zdają się grać na nich. Piszczałki organów wychodzą z drewnianej skrzyni a pod skrzynią widać z lewej strony szawłok o dwóch końcach, z których każdy trzyma jedną osobę. Prawie taki sam obraz przedstawiają drugie organy po lewej stronie, tylko są cokolwiek mniejsze, i jedna tylko osoba gra na nich; za nią zaś trzymają również dwie osoby końce szawłoku. Na wszelki sposób trudno powiedzieć z pewnością, jaki to jest właściwie rodzaj organów. Ja sądzę — dodaje wspomniany korespondent — że po lewej stronie przedstawiony jest tak zwany Organon pneumaticon, a po prawej Organon hydraulicon.

Galerya obrazów na korzyść galicyjskiego Zakładu ślepych w wielkiej sali ratuszowej otwarta codziennie od 9tej godziny rano do 5tej po południu.

Bilety wstępne sprzedają się w księgarniach pp. Milińskiego i Wilda, w aptece p. Müllinga, i w sklepach pp. Adamskiego, spółki Kummera i Alex. Winiarza.

Redakcya Gazety Lwowskiej przyjmuje subskrypcye na pogorzelców Niżankowie.

Główny Redaktor M. Szreniawa Sartyni.

Z c. k. galic. drukarni rządowej.